

Ο Υπουργός Ανάπτυξης κ. Χρήστος Φώλιας απηύθυνε ομιλία στην εκδήλωση «Διαφάνεια και Ανάπτυξη μέσω της Μείωσης των Διοικητικών Επιβαρύνσεων», που διοργάνωσε το Υπουργείο Εσωτερικών και το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου:

«Το ζήτημα της διαφάνειας έχει κρίσιμη διάσταση και για την πολιτική και για την οικονομία και για το μέλλον της χώρας μας. Διότι, η Ελλάδα κι αυτό είναι πολύ λυπηρό παρουσιάζει δείκτες διαφθοράς από τους χειρότερους μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτές οι αρνητικές πρωτιές αφορούν τη λειτουργία και την οργάνωση του κράτους. Επί δεκαετίες αναπτύχθηκε ένα αναποτελεσματικό και ταυτόχρονα σπάταλο κράτος. Φυσική συνέπεια αυτού του χαρακτηριστικού ήταν να αναπτυχθούν φαινόμενα διαφθοράς σε όλα το εύρος της διοίκησης του, από τα χαμηλότερα μέχρι τα υψηλότερα επίπεδα.

Η συνεχής διόγκωση του δημόσιου τομέα ιδιαίτερα κατά τη δεκαετία του '80 είχε ως αποτέλεσμα τη γιγάντωση της γραφειοκρατίας, η οποία συνέβαλε σημαντικά στην ένταση του φαινομένου της διαφθοράς στη χώρα μας. Παράλληλα, επιβαρύνθηκε η δημοσιονομική κατάσταση της χώρας μας από την αδιαφάνεια στη λειτουργία του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Δημιουργήθηκαν εμπόδια στην επιχειρηματικότητα. Και περιορίστηκε η αποτελεσματικότητα του κοινωνικού κράτους, με ιδιαίτερα αρνητικές συνέπειες για τους πιο αδύναμους συμπολίτες μας.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό που ευνόησε την ανάπτυξη της διαφθοράς υπήρξε μια συγκεκριμένη νοοτροπία. Για πάρα πολλά χρόνια σε αυτόν τον τόπο, δεν άρεσε να μετράμε. Να κάνουμε καλούς λογαριασμούς ώστε να λογοδοτούμε και στον πολίτη. Το μοναδικό μέλημα ήταν οι πρόσκαιρες εντυπώσεις και δεν βόλευε να υπολογίζεται το κόστος των αποφάσεων. Υπήρχε αδιαφορία για μετρήσιμους δείκτες ενός έργου, για κριτήρια αξιολόγησης της δράσης ενός υπουργείου ή ενός οργανισμού.

Δεν είναι ανεκτό, πλέον, ο δημόσιος τομέας να μην αξιολογείται με κριτήριο την επίτευξη χειροπιαστών και μετρήσιμων αποτελεσμάτων. Όπως επίσης, οι αμοιβές να μην συναρτώνται ευθέως με την παραγωγικότητα και την προσφορά και να δημιουργείται έτσι ένα καθεστώς ισοπέδωσης και αδιαφορίας

Οι συνέπειες όλων αυτών επιβαρύνουν την καθημερινή ζωή των πολιτών. Δεν υπάρχει πολίτης που να μην έχει υποστεί τη βάσανο της γραφειοκρατίας. Δεν υπάρχει επιχειρηματίας ή ελεύθερος επαγγελματίας που να μην έχει γευτεί την πικρή και εξόχως δαπανηρή εμπειρία της γραφειοκρατίας.

Η αιτία σε όλες τις περιπτώσεις είναι πάνω κάτω η ίδια. Δύσκολα μπορεί να βγάλει κανείς άκρη και να εξυπηρετηθεί αποτελεσματικά και γρήγορα. Βρίσκεται συνήθως ενώπιον ενός λαβυρίνθου γραφειοκρατίας, πολυνομίας αλλά και μιας στρατιάς αρμοδίων και αναρμοδίων, διασκορπισμένων σε διάφορα υπουργεία, δήμους, τοπικές υπηρεσίες και νομαρχίες.

Ένας πολίτης που έχει ανάγκη και δεν εξυπηρετείται, είναι προσβολή για την ποιότητα του πολιτισμού μας. Μια επιχειρηματική ιδέα που ματαιώνεται και μένει στα χαρτιά, είναι απώλεια για την οικονομία και την ανάπτυξη.

Η γραφειοκρατία, η αδιαφάνεια, η διαφθορά βλάπτουν σοβαρά την καθημερινότητα των πολιτών. Βλάπτουν σοβαρά την επιχειρηματικότητα, την οικονομική ανάπτυξη, την απασχόληση και την παραγωγή εθνικού πλούτου. Βλάπτουν κάθε προσπάθεια για κοινωνική συνοχή.

Έχουμε ζήσει την άμεση συνέπεια αυτών των φαινομένων. Ζημιές, προνόμια, αδιαφάνεια, παράνομος πλουτισμός, αναξιοκρατία. Νοσηρά φαινόμενα που εμποτίζουν ολόκληρο τον κοινωνικό ιστό και τον απειλούν με αποδιάρθρωση.

Επιτρέψτε μου να αναφερθώ σε τρία σημαντικά, κατά τη γνώμη μου, στρατηγικά μειονεκτήματα που υπονομεύουν ακόμα και σήμερα την αναπτυξιακή πορεία και τη θετική προοπτική της χώρας μας.

Πρώτα απ' όλα, διαμορφώθηκε στο μέσο πολίτη μια ψυχολογία εξάρτησης από το κράτος και κατ' επέκταση από το «μέσο», την «άκρη», τις πελατειακές σχέσεις, τη λογική των εξυπηρετήσεων και των συναλλαγών κάτω από το τραπέζι. Γιατί κανείς να προσπαθήσει, να τολμήσει, να ιδρώσει, όταν μπορεί απλά να πληρώσει;

Έπειτα, δημιουργήθηκαν ισχυρές οικονομικές διασυνδέσεις μεταξύ του μεγάλου Δημόσιου Τομέα και φορέων της οικονομικής δραστηριότητας με τις συνακόλουθες αρνητικές επιπτώσεις. Διότι επιχειρηματική δραστηριότητα υπό τη σκέπη και τη θαλπωρή της κρατικής προστασίας, αποδυναμώνει την ανταγωνιστικότητα.

Διαμορφώθηκε, επίσης, μια νοοτροπία εχθρική προς τις πολιτικές της ανοικτής αγοράς και του ανταγωνισμού. Παράλληλα αντιμετωπίστηκε εχθρικά η ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας, του κέρδους, της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, της ανάληψης κινδύνων, της ατομικής ευθύνης, της πρωτοβουλίας, κυρίως στις νεώτερες γενιές. Φθάσαμε στο σημείο να γίνεται όνειρο της νέας γενιάς μια θέση στη δημόσιο για μια ζωή απαλλαγμένη από τόλμη, από ρίσκο, από δημιουργικότητα.

Και είναι ακριβώς αυτή η νοοτροπία που ορθώνει και σήμερα εμπόδια στην προώθηση των αναγκαίων διαρθρωτικών και θεσμικών παρεμβάσεων, αλλαγών και μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται στο νέο περιβάλλον.

Συνεπώς η αντιμετώπιση της διαφθοράς και η ενίσχυση της διαφάνειας είναι και πρέπει να είναι προτεραιότητα και καθήκον όλων μας. Της Πολιτείας, των κοινωνικών φορέων και του κάθε πολίτη χωριστά. Για αυτό και ο δημόσιος, ανοιχτός και χωρίς προκαταλήψεις, διάλογος είναι πάντα χρήσιμος για να ευαισθητοποιήσουμε την κοινή γνώμη και για να αντιμετωπίσουμε το αρνητικό αυτό φαινόμενο.

Κυρίες και Κύριοι,

Η ενίσχυση της διαφάνειας και η αντιμετώπιση της διαφθοράς αποτελούν μία μεγάλη πρόκληση, που απαιτεί μια νέα αντίληψη για τη λειτουργία του δημοσίου τομέα και μια επίμονη και συνεπή προσπάθεια σε πολλά μέτωπα. Δυστυχώς, παθογένειες που αναπτύχθηκαν μέσα στη διάρκεια αρκετών δεκαετιών, δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν από τη μια μέρα στην άλλη. Αλλά, μόνο με μια διαρκή, επίμονη και στοχευμένη προσπάθεια.

Η κατάκτηση και η εμπέδωση της διαφάνειας είναι σταθερός και αδιαπραγμάτευτος στόχος της Κυβέρνησης. Η διαφάνεια στο δημόσιο βίο είναι κυρίαρχο αίτημα της κοινωνίας μας γιατί σημαίνει καλύτερη εξυπηρέτηση επιχειρήσεων και πολιτών, περισσότερους πόρους για το κοινωνικό κράτος, υγιής ανταγωνισμός στην αγορά.

Η κατάκτηση και η εμπέδωση της διαφάνειας είναι η βασική προϋπόθεση για ένα κράτος σύγχρονο, μια οικονομία που παράγει πλούτο, μια κοινωνία που ευημερεί.

Είναι η βασική προϋπόθεση για ένα κράτος που σέβεται τους κόπους και τις θυσίες των φορολογουμένων πολιτών και δίνει ίσες ευκαιρίες και μεγαλύτερες δυνατότητες σε όλους.

Είναι λοιπόν αμετακίνητη η βούλησή μας για τη δημιουργία του πλαισίου που θα μας δώσει τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά το φαινόμενο της διαφθοράς. Το πλαίσιο αυτό περιλαμβάνει τη διαφάνεια στις συναλλαγές και στα οικονομικά του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Περιλαμβάνει τη δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης των πολιτών με το κράτος. Περιλαμβάνει τη μείωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών και τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας για να γίνεται όσο το δυνατόν πιο αντικειμενικά και γρήγορα η διεκπεραίωση των υποθέσεων που αφορούν τη σχέση των πολιτών με το κράτος.

Από την αρχή της θητείας της η κυβέρνηση κάνει μια σημαντική προσπάθεια για την προώθηση αποτελεσματικών λύσεων σε όλες αυτές τις προκλήσεις. Και είμαστε αποφασισμένοι να συνεχίσουμε με ταχύτερα βήματα την πολιτική αυτή, αξιοποιώντας και τη διεθνή εμπειρία αλλά και τις προτάσεις κοινωνικών φορέων και πολιτών.

Στο Υπουργείο Ανάπτυξης βρίσκεται σε εξέλιξη μια μεγάλη και συστηματική προσπάθεια σε όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του, η οποία κινείται σε τρεις κεντρικούς άξονες:

- πρώτο, πολιτικές απλούστευσης, αξιοκρατίας και διαφάνειας στη διαχείριση,
- δεύτερο, ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών της διοίκησης,
- τρίτο, δημιουργία όρων ισονομίας. Εφαρμογή των νόμων παντού. Κανόνες κοινοί για όλους, χωρίς εξαιρέσεις και χωρίς διακριτική μεταχείριση.

Στηρίζουμε τους θεσμούς, ώστε να ανταποκρίνονται στην αποστολή τους. Στηρίζουμε μια οικονομία που δημιουργεί δουλειές και όχι μια οικονομία που λειτουργεί με παροχή εκδουλεύσεων.

Προχωρούμε στη δημιουργία του θεσμικού πλαισίου που απλοποιεί τις διοικητικές διαδικασίες για τις επιχειρήσεις, στηρίζει και ενθαρρύνει όσους αναλαμβάνουν επιχειρηματική δράση. Περιορίζουμε δραστικά τη γραφειοκρατία στις διαδικασίες ίδρυσης των επιχειρήσεων προχωρώντας στην :

- αναμόρφωση του Δικαίου Ανωνύμων Εταιρειών,
- θέσπιση απλοποιημένου συστήματος αδειοδότησης των μεταποιητικών επιχειρήσεων
- προώθηση σύγχρονου πλαισίου, για την ίδρυση κάθε επιχείρησης.
- Δημιουργούμε μηχανισμούς για να θωρακίσουμε το συμφέρον του πολίτη, του επιχειρηματία, του επαγγελματία. Μηχανισμούς που στηρίζονται στην ταχύτητα, την αξιοπιστία, την απλούστευση.

- Πρωθούμε :
- την αυτοματοποίηση των διαδικασιών ρουτίνας
- την ηλεκτρονικοποίηση αρχείων και εντύπων,
- τη μείωση του κόστους ταξινόμησης, εκτυπώσεων, αποστολής εντύπων,
- την αύξηση των υπηρεσιών on line, τη μείωση του αριθμού των τοπικών γραφείων και της ανθρωποδύναμης ανά παρεχόμενη υπηρεσία, τη μείωση των απαιτήσεων υποδομής, τη βελτίωση της ποιότητας υπηρεσιών, τη μείωση του χρόνου αναμονής. Η εισαγωγή της λογικής του «one stop shop» («μίας στάσης») και της «ηλεκτρονικής διακυβέρνησης» αποτελεί για εμάς υψηλή προτεραιότητα.

Πρωθούμε νομοσχέδιο για την ελαχιστοποίηση των απαιτούμενων για την ίδρυση μιας επιχείρησης βημάτων και τη μείωση της γραφειοκρατίας που συνοδεύει τις σχετικές διαδικασίες.

Επιπλέον, σε συνεργασία με το υπουργείο Εσωτερικών - Δημόσιας Διοίκησης, προχωρούμε στην καταγραφή και κωδικοποίηση των απαιτούμενων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο - διαδικασιών και παραστατικών, για την ίδρυση επιχείρησης ή για τη διεκπεραίωση καθημερινών συναλλαγών, ώστε να εντοπίσουμε και να υιοθετήσουμε τα εφικτά βήματα απλούστευσης. Πιστεύουμε ότι η όλη προσπάθεια θα οδηγήσει σε κατάργηση περιττών για τα σημερινά δεδομένα διαδικασιών και στην αξιοποίηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών.

Αξίζει επίσης να σημειώσω πως αυτό το νέο μοντέλο λειτουργίας προβλέπει το μετασχηματισμό των Κέντρων Επιχειρηματικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΚΕΤΑ) και των Κέντρων Υποδοχής Επενδύσεων (ΚΥΕ) που λειτουργούν σήμερα ανά την Ελλάδα, σε υπηρεσίες «one stop shop» για τις επιχειρήσεις.

Σύντομα, ο επιχειρηματίας θα μπορεί με μια απλή εξουσιοδότηση να αναθέτει στο ΚΕΤΑ τη διεκπεραίωση όλης της γραφειοκρατικής προεργασίας που απαιτείται για την ίδρυση μιας νέας επιχείρησης. Σκοπεύουμε να κάνουμε πράξη την ολοκλήρωση της διαδικασίας σε διάστημα μιας εβδομάδας, όπως ισχύει ήδη σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Οι νέες υπηρεσίες θα οργανωθούν με χρηματοδότηση από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα – Επιχειρηματικότητα» του ΕΣΠΑ 2007 -2013.

Στόχοι μας είναι οι επιχειρηματίες :

- να ενημερώνονται για το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τον κλάδο δραστηριοποίησης τους.
- να ενημερώνονται για τις δυνατότητες χρηματοδότησης από κοινοτικά κονδύλια της επένδυσης που σχεδιάζουν, είτε αυτή αφορά τη δημιουργία μιας νέας επιχείρησης είτε την ανάπτυξη της υπάρχουσας.
- να έχουν τεχνική βοήθεια για τη σύνταξη των απαραίτητων για την υποβολή πρότασης χρηματοδότησης, επιχειρηματικών σχεδίων (business plan). Αυτά, στις απλούστερες περιπτώσεις θα συντάσσονται από την υπηρεσία «μίας στάσης» για λογαριασμό του επιχειρηματία.

Οι υπηρεσίες «μίας στάσης» θα διευκολύνουν και τις υπάρχουσες Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις. Η κυβέρνηση δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη στήριξη της Μικρομεσαίας Επιχείρησης, η οποία έχει ξεχωριστό και βαρύνοντα ρόλο στην ενίσχυση της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής.

Έχουμε στα χέρια μας ένα δυναμικό εργαλείο για να προχωρήσει η ανάπτυξη και η κοινωνική συνοχή στον τόπο μας. Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς, για την προγραμματική περίοδο 2007-2013. Είμαστε αποφασισμένοι να μηδενίσουμε το γραφειοκρατικό κόστος στο σύνολο των δράσεων που εντάσσονται στο ΕΣΠΑ, προκειμένου να αξιοποιήσουμε το σύνολο των διαθέσιμων πόρων και να μεγιστοποιήσουμε το αναπτυξιακό αποτέλεσμα.

Θέλω επίσης να επισημάνω ότι από 1ης Ιανουαρίου τέθηκε σε εφαρμογή ο νέος Κανονισμός Προμηθειών του Δημοσίου, με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την απλούστευση των διαδικασιών, τη μείωση των χρονικών καθυστερήσεων της γραφειοκρατίας. Σύντομα θα έχουμε ένα ολοκληρωμένο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΠ) που θα βελτιστοποιεί τη διαδικασία προμήθειας εξοικονομώντας χρόνο και πόρους για τους ενδιαφερόμενους αλλά και για το Δημόσιο.

Γνωρίζουμε καλά ότι έχουμε ακόμη δρόμο μπροστά μας. Έχουν γίνει σημαντικά βήματα, αλλά υπάρχουν πολλά ακόμη που πρέπει να γίνουν. Υπάρχουν μεγάλα περιθώρια για βελτίωση. Με συνεχή, κοινή και συστηματική προσπάθεια μπορούμε να επιτύχουμε ακόμη μεγαλύτερη πρόοδο.»